

Морозова кара

Олена Пчілка

Їхали раз зимою пан і мужик. Пан попереду, а мужик собі окремо — в ліс по дрова.

А було дуже холодно, морозно, то обидва лаялись.

— От проклятий мороз,— каже пан, кутаючись у хутро.

— От проклятий мороз, бодай ти сказився! — каже й мужик, щулячись у старій кожушині.

А шляхом гуляли собі старий Мороз і молоденький Морозенко.

— Е,— каже Мороз,— як вони мене лають! Треба ж їх провчити! Я їх ще не так стисну, коли вони мене клянуть!.. Особливо треба провчити того мужика. Я його дошкулю не так, щоб не пашекував ще й він!

— Добре, таточку! — каже на те Морозенко.— Тільки коли ти хочеш, щоб добре провчити мужика, то краще ти йди до пана, а до мужика піду я, бо ти вже старий, у тебе сила менша, а я дужчий, то я того мужика не так проберу!

— Добре,— каже Мороз,— іди!

А сам пішов до ланових саней. Як заходився старий Мороз біля подорожнього, то пан і коміра підіймав, і полами загортався, і бараницею ноги вкривав,— ні, таки дойняв лютий Мороз. Ледве-ледве пан додому добрався, аж руки й ноги поклякли, аж груди стисло!

А Морозенко подався до мужика та й собі почав його пробирать: то за комір лізе, то під поли, то дірочку в кожушині знайде. А мужик приїхав у ліс, витяг сокиру з-за пояса та як почав рубати, як почав руками махати, то й упрів. Скинув тоді кожуха, поклав геть на землю. А сам одно руба, в свитині.

— Ну, добре ж,— каже сам собі Морозенко,— ось я ж тобі так заморожу кожуха, що ти й не вдягнеш його. Ось тоді мене знатимеш!

Та й уліз у кожушину.

Мужик нарубав дров; треба вже йому додому їхати. До кожуха — коли кожух так обмерз (бо був же перед тим мокрий), що аж дубом стоїть, не можна вдягнути!

Тоді мужик як узяв дровину, як почав гатить по кожухові, щоб пом'якшав, то Мороз мерщій з кожуха втікати! Добре-таки полатав його по плечах мужик та ще й приказував:

— А, проклятий мороз, як мені кожуха зціпив! А, нема на тебе погібелі.

Та все періщить поліном, та все гатить!..

Вискочив Морозенко та мерщій од мужика далі.

Зустрівся з батьком Морозом.

— Ну,— каже старий Мороз,— я таки добре напер пана! Уже він і не лаявся далі, мовчав, бо ледве живий додому доїхав! А ти ж як там, синку, впорався з мужиком? Чи живий він zostався?

— Живий... Лихо його не візьме! — понуро відказав Морозенко. Та вже не хотів

доказувати, яка йому халепа була з мужиком, тільки чухав плечі.